

ແນວທາງພົມບາຣະບບບຣິກາຣສຸຂກາພ

ສາຫາປະຊຸມກຸມ ຖຸຕີຍກຸມ ແລະ ສຸຂກາພອງຄ່ວາມ

ແພນພົມບາຣະບບບຣິກາຣສຸຂກາພ

(Service Plan)

ກຮະກຽວງສາຮາຣນສູຂ

กี่ปรึกษา	: ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์ณรงค์ สมเมราพัฒน์) รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์โสภณ เมฆธน) ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขตสุขภาพที่ 1-12 ผู้อำนวยการสำนักบริหารการสาธารณสุข (นายแพทย์ลงชัย กีรติหัตถยากร)
ผู้เขียนบ	: คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพที่สำคัญ (สาขาบริการปฐมภูมิ ทุติยภูมิและสุขภาพองค์รวม)
กองบรรณาธิการ	: แพทย์หญิงจิวรรณ อารยะพงษ์ นางทัศนีย์ สุมาลาย นางพิจณา เพ็ญกิตติ นางกนกวรรณ พึงรัศมี นางภัตราพร จงพิพัฒน์วนิชย์ นางอัชณัน ลิงหาด นางรนกร ร เปี้ยสวน นางเกวลิน ชื่นเจริญสุข
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	: นางสมสินี เกษมศิลป์ นางสาวราภรณ์ อําช้าง นายพิทยา สร้อยสำโรง นางอรชร พฤกษ์สวัสดิ์ นางยุภา คงกลืนสุคนธ์ นางจอมขวัญ รุ่งโชค นางวิราณี นาคสุ นางพูลศรี ไชยประสีทธิ์ นางลดาวัลย์ nakmud นางจิตติมา ศรศุกลรัตน์ นางสุคนธ์ เมฆทรงกลด นางชวนพิศ อัครปัญญาพิทย์ นางสุภาพร ทับพะวัฒนะ นางณัฐภูมิ รังสินธุ นางสาวเรืองรำไพ พันธุ์เมธิศร์ นางสาวสุประวีณ์ เมฆฉาย นางอรุณศรี ตันติวาราภรณ์
ผู้ประสานงาน	: นางเกวลิน ชื่นเจริญสุข นางสาวราภรณ์ อําช้าง
จัดพิมพ์และเผยแพร่	: สำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พิมพ์ที่	: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
ปีที่พิมพ์	: กรกฎาคม 2556
จำนวน	: 5,000 เล่ม
ISBN	: 978-616-11-1612-5

คำนำ

กระทรวงสาธารณสุข เล็งเห็นความจำเป็นในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมระบบส่งต่อ เพื่อลดความแออัดและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ในปีงบประมาณ 2554-2555 ได้มีการทบทวนแนวทางการพัฒนาหน่วยบริการให้มีพิสิทธิ์ที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยดำเนินการ จัดทำแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ระยะเวลาอย่างน้อย 5 ปี เพื่อตอบสนองแนวโน้ม ความเปลี่ยนแปลงของสังคมและประชากร ตลอดจนความต้องการด้านสุขภาพของประเทศได้ทันท่วงที โดยมี ครอบการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายบริการแทนการขยายโรงพยาบาลเป็นรายแห่ง ภายใต้ หลักการ “เครือข่ายบริการที่เร็วroyต่อ” ที่เชื่อมโยงบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิเข้าด้วยกัน แต่ละ เครือข่ายครอบคลุมสถานบริการภายใน 4-8 จังหวัด ดูแลประชากรประมาณ 3-5 ล้านคน รวมทั้งสิ้น 12 เครือข่าย และพัฒนาสถานบริการสุขภาพทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิและศูนย์ความเชี่ยวชาญระดับสูง ที่เชื่อมโยงในภาพของเครือข่ายบริการ สามารถรองรับการส่งต่อได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ประชาชน จะเข้าถึงบริการที่ได้มาตรฐาน ทั่วถึงเป็นธรรม

การจัดทำแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ผ่านมา มุ่งเน้นด้านการรักษาและเป็นความต้องการของ ผู้ให้บริการ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างสูงสุด ในปีงบประมาณ 2556 จึงเน้นการจัดบริการที่ครอบคลุมการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุภาพเข้าด้วยกัน เน้นการบริหารจัดการ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ใช้ความเป็นพื้น强ที่เกือกุลกัน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรภายใต้เครือข่ายที่มี อย่างจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถดำเนินงานได้ โดยกำหนดโรคที่เป็นปัญหาสุขภาพที่เป็นสำคัญ ดังนี้ 1) หัวใจ 2) มะเร็ง 3) อุบัติเหตุ 4) ทารกแรกเกิด 5) สุขภาพจิตและจิตเวช 6) ตาและไต 7) 5 สาขาหลัก 8) ทันตกรรม 9) บริการปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และสุขภาพองค์รวม 10) โรคเมติดต่อ (DM, HT, COPD, Stroke) มีเป้าหมายการดำเนินงาน 6 ประการ คือ ลดอัตราตาย ลดอัตราป่วย ลดระยะเวลาอคงอย มาตรฐานการบริการ การเข้าถึงบริการ ลดค่าใช้จ่าย โดยได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในส่วนภูมิภาค และผู้เกี่ยวข้องให้เกียรติ เป็นกรรมการพัฒนาระบบบริการที่ตอบสนองต่อปัญหาที่สำคัญ จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ของสถานบริการแต่ละระดับจนแล้วเสร็จ

สำนักบริหารการสาธารณสุข หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่จัดทำขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อสถานบริการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นกรอบการพัฒนาขีดความสามารถของระบบ บริการที่สามารถบริการเบ็ดเสร็จภายใต้เครือข่ายบริการ นำไปสู่การที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สำนักบริหารการสาธารณสุข
กรกฎาคม 2556

สารบัญ

บทที่ 1	ที่มาและความสำคัญ	1
บทที่ 2	แนวทางการจัดบริการ	8
2.1	การจัดบริการแบบเวชศาสตร์ครอบครัว	10
2.2	งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน	13
2.3	งานพื้นฟูสุขภาพ	18
2.4	งานการแพทย์แผนไทย	24
บทที่ 3	การติดตาม ประเมินผล ในระดับจังหวัด เขตสุขภาพ กระทรวง	27
เอกสารอ้างอิง	30
ภาคผนวก	31
-	สำเนาคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ 209/2555	
-	เรื่อง การบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพ	
-	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพที่สำคัญ	
-	ภาพที่ 1 แผนที่แสดงการแบ่งเขตสุขภาพ 12 เขตสุขภาพ	
-	ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลประชากร สถานบริการสาธารณสุข และทรัพยากรสุขภาพ เขตสุขภาพ 12 เขตสุขภาพ ปี 2555	
-	ตารางที่ 2 แสดงสัดส่วนบุคลากรด้านสุขภาพต่อประชากรรายเขตสุขภาพ	

บทที่ 1

ก้าม่าและความสำคัญ

ประเทศไทยได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ จากการลดลงของอัตราเกิดและอายุขัยเฉลี่ยของประชากรที่ยืนยาวขึ้น โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุไทยเพิ่มขึ้น¹ ตามลำดับดังนี้ ในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็น 5.9 ล้านคน หรือร้อยละ 9.4 ปี 2550 เพิ่มขึ้นเป็น 7.0 ล้านคนหรือร้อยละ 10.7 ปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11.8 และในปี 2565 คาดว่าจะมีผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ 18 ทำให้แบบแผนการเจ็บป่วยและเสียชีวิตเปลี่ยนจากโรคติดต่อมาเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และการบาดเจ็บอันเนื่องจากพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ มะเร็ง

ข้อมูลจากการอนามัยโลก (World Health Organization-WHO) พ布ว่า ในปี 2548 ร้อยละ 60 ของการเสียชีวิตทั้งหมดของโลก (ราว 35 ล้านคน) เกิดจากโรคเรื้อรัง และกว่าครึ่งของจำนวนนี้คือ ประมาณ 17 ล้านคนเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือด ประมาณการณ์ว่าในปี 2558 จะมีผู้เสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือดประมาณ 23 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 17% ถ้าไม่มีมาตรการใดๆ เพื่อมาป้องกัน นอกจากนั้น องค์การอนามัยโลกระบุว่าภาระโรค (Burden of disease) มากกว่าครึ่งเกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งส่งผลต่อภาระในระบบบริการสุขภาพ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม การสูญเสียของประชากรก่อนวัยอันควร และภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ²

จากการสำรวจสุขภาพคนไทยโดยการตรวจร่างกาย³ พ布ว่าประชากรไทยมักไม่รู้ตัวว่าเป็นโรคเรื้อรัง หรือกลุ่มที่รู้ตัวว่าเป็นโรคเรื้อรังส่วนใหญ่ยังไม่สามารถควบคุมอาการและการดูแลรักษาตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งภาวะดังกล่าวมักนำมายื่นภาระทุพพลภาพในที่สุด ทำให้มีภาวะพึงพิงในการดำรงชีวิต ซึ่งรวมถึงการลดลงของการทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายอันเนื่องมาจากชราภาพ จำนวนผู้ที่มีภาวะพึงพิงทางกายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี 2552 มีผู้สูงอายุชายและหญิงประมาณ 60,000 และ 80,000 คนที่มีภาวะพึงพิงระดับรุนแรงซึ่งต้องการผู้ช่วยเหลือดูแล และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 100,000 และ 140,000 คนใน 10 ปีข้างหน้า⁴ ซึ่งจะส่งผลต่อระบบสุขภาพเป็นอย่างมาก

¹ สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย, ปี 2547

² สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. รายงานการสาธารณสุขไทย 2551 - 2553. กระทรวงสาธารณสุข:

³ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, สุขภาพคนไทย 2554

⁴ วรวิศิษฐ์ สุวรรณระดาและคณะ. รายงานเบื้องต้นโครงการวิจัยระบบการดูแลระยะยาวเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงเพื่อวัยสูงอายุ. 2553

การจัดบริการสุขภาพของประเทศไทย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ (Primary Care) 2) บริการสุขภาพระดับทุติยภูมิ (Secondary Care) และ 3) บริการสุขภาพระดับตติยภูมิ (Tertiary Care) ซึ่งบริการทั้ง 3 ระดับต้องมีลักษณะเชื่อมโยงกัน ใน 3 ลักษณะสำคัญคือ 1) บทบาทในแต่ละส่วนจะต้องประสานเชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการ เกิดเป็นบริการที่มีคุณภาพทั้งเชิงสังคมและเทคนิคบริการ 2) หน่วยบริการจะต้องมีบทบาทหลักที่เฉพาะ ไม่ซ้ำซ้อนในการจัดบริการ และ 3) มีการเชื่อมต่อ กันอย่างเหมาะสม⁵ ดังนี้

บริการระดับปฐมภูมิ (Primary Care) เป็นการให้บริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน (Integrated care) ทั้งด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพ เน้นการให้บริการเชิงรุก ให้กับกลุ่มที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไป

บริการระดับทุติยภูมิ (Secondary Care) ซึ่งเป็นการบริการในระดับโรงพยาบาล เป้าหมายคือ เน้นการรักษา ดูแลต่อเนื่อง ปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม เพื่อป้องกันโรคแทรกซ้อนในกลุ่มผู้ป่วย ส่งเสริมการสร้างความสามารถในการดูแลรักษาตนเอง (Self-management Support)

บริการระดับตติยภูมิ (Tertiary Care) มีเป้าหมายเน้นในการรักษาโรคที่ซับซ้อน ดูแลผู้ป่วยที่มีโรคแทรกซ้อน ประคับประคองเพื่อลดอันตราย และความพิการ

สถานการณ์ปัจจุบัน พบร่วมกับผู้ป่วยที่มารับบริการในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในแต่ละวันมีจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นโรคที่สามารถดูแลได้ในระดับปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ทำให้โรงพยาบาลระดับตติยภูมิไม่สามารถให้การดูแลในโรคที่เป็นปัญหาซับซ้อนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของระบบบริการในปัจจุบัน ในขณะที่หน่วยบริการระดับปฐมภูมิก็มีข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรที่มีจำนวนน้อย มีหน่วยบริการปฐมภูมิที่มีแพทย์ประจำ (เต็มเวลาหรือเป็นช่วงเวลา) เพียงร้อยละ 0.31 เท่านั้น⁶ การพัฒนาบริการปฐมภูมิให้เข้มแข็งจำเป็นต้องพัฒนาในลักษณะเครือข่ายบริการ โดยมีโรงพยาบาลแม่ข่าย (ส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลระดับทุติยภูมิ) ให้การสนับสนุนโดยเฉพาะการสนับสนุนการจัดบริการทางการแพทย์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งด้านทรัพยากร องค์ความรู้ และการสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพบริการ เพื่อให้สามารถได้ครอบคลุมบริการทั้ง ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพ และบริการแบบองค์รวม ต่อเนื่อง ผสมผสานทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

⁵ ธีระพงษ์ แก้วหวานชัย , การพัฒนาสุขภาพเพื่อมวลชน , 2543

⁶ นงลักษณ์ พะໄเกยะ , กำลังคนด้านสุขภาพ : ที่เป็นมา เป็นอยู่ และจะเป็นไป , 2554

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาบริการสุขภาพองค์รวม ในด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและการฟื้นฟูสภาพที่โรงพยาบาล แม่ข่ายและขยายบริการลงสู่ระดับปฐมภูมิ เกิดความต่อเนื่องในการดูแลประชาชน
- เพื่อลดความแออัดของผู้รับบริการในโรงพยาบาลและประชาชนเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานแบบใกล้บ้าน ใกล้ใจ
- ลดอัตราป่วยจากโรคที่สามารถป้องกันได้ด้วยการส่งเสริมสุขภาพ
- ลดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ผู้พิการทางการเคลื่อนไหว
- เพื่อสร้างระบบเครือข่ายบริการระดับอำเภอ สนับสนุนวิชาการและการส่งต่อ

เป้าหมายการดำเนินงาน

- ผู้รับบริการตามกลุ่มวัยเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคระดับพื้นฐาน (Basic PP service)
- หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลตามเกณฑ์คุณภาพ ANC ครอบคลุม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
- เด็กแรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปีได้รับบริการดูแลตามเกณฑ์คุณภาพ WCC ครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
- ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ได้รับการพัฒนาทักษะทางกายและใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- ผู้ป่วยระยะสุดท้าย ได้รับการดูแลแบบประคับประคองที่บ้านครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ร้อยละ 80
- ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเข้าถึงบริการ มากกว่าหรือเท่ากับ 31
- ผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมร้อยละ 100
- จัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง เพื่อให้บริการระดับปฐมภูมิ แก่ประชากรในเขตเมือง / ชุมชนหนาแน่น โดยมีประชากรที่รับผิดชอบไม่เกินกว่า 30,000 คนต่อ 1 แห่ง

สิ่งที่ประชาชนจะได้รับ

ประชาชนได้รับบริการสุขภาพที่จำเป็นครอบคลุม 4 มิติ ทั้งด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ และการดูแลแบบประคับประคอง รวมถึงบริการเชิงรุก ในชุมชน อย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันตั้งแต่บริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตertiyภูมิ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพลดลง

การวิเคราะห์ภาพรวมสถานะบริการปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และสุขภาพองค์รวม 12 เขตสุขาภิบาล

ประเด็นปัญหา	มาตรการหลัก	Better Service			More Efficiency
		Faster	Safer	คุณภาพอื่นๆ ด้าน	
1. การเพิ่มเติบโตของผู้ป่วยโรคเรื้อรังและภาวะแทรกซ้อนของโรคเพิ่มขึ้น	- พัฒนาระบบการสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาพัฒนาระบบการรักษาในประเทศไทย * OP รพ.ระดับ A S M1 ไม่เพิ่งเป็นปี 2556 และลดลง 30% ภายใน 5 ปี * OP ผู้ป่วยเรื้อรังในศต. / รพ.สต. มากกว่า 50% ใน 5 ปี - ระบบเวลารอคอย OPD ใน รพ. ที่ต้องมีที่ติดตาม	- ลดความ慢และลดเวลาผู้ป่วยใน รพ. * OP รพ.ระดับ A S M1 ไม่เพิ่งเป็นปี 2556 และลดลง 30% ภายใน 5 ปี * OP ผู้ป่วยเรื้อรังในศต. / รพ.สต. มากกว่า 50% ใน 5 ปี	- ลดอัตราเบี้ยรักษาอย่างไม่เกิน 5% ภายใน 3 ปี - ลดภาระแพทย์ผู้ป่วย/ ผู้สูงอายุที่ป่วย - ผู้ป่วย/ผู้สูงอายุได้รับ การดูแลเชิงภาพจาก บริการปฐมภูมิที่ดี มาตรฐาน	- พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพของผู้ป่วย/ ผู้สูงอายุที่ป่วย - ลดต้นทุนการบริการ	- ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพลดลง - ลดต้นทุนการบริการ
2. บริการไม่ทันท่วงทาย ความต้องการไม่คง การบูรณาการไม่ สอดคล้องกับสร้าง ปัญหาและปรับเปลี่ยนที่	- พัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการให้สอดคล้องกับความต้องการ และปรับเปลี่ยนที่		- กระบวนการจัดการและจัดการกลุ่มเป้าหมายตามกลุ่มวัยและกลุ่มโรคที่สำคัญ	- กระบวนการจัดการสุขภาพ ตามหลักเกณฑ์สาธารณ ครอบครัว	

ประเด็นปัญหา	มาตรการหลัก	Better Service			More Efficiency
		Faster	Safer	คุณภาพอื่นๆ ด้วย	
- สร้างความคุ้มค่าและการยอมรับระบบบริการปฐมภูมิเพื่อลดความแออัดของ รพ.แม่บាយ/รพ.เขตเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) - ระบบเบ็ดเสร็จทั่วไป - บริการใกล้บ้านใกล้ใจ - ช่องทางพิเศษ Fast track รับส่งต่อจากบุตรมี - Seamless ลดปัจจนตอนการให้บริการความเสี่ยงพื้นที่ระหว่าง รพ.กับ รพ.สต. ด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> - บริการรายบุคคล - ระบบเติมภัยและช่วยความชัดเจนโดยang กับแม่บាយ - ระบบอัตโนมัติและเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นระบบฐานข้อมูลเดียวที่สามารถเข้าถึงได้ เครือข่าย/จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสิทธิภาพของระบบ - ความปลอดภัยและมั่นคง - ระบบเบ็ดเสร็จและเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นระบบฐานข้อมูลเดียวที่สามารถเข้าถึงได้ เครือข่าย/จังหวัด 		
3. ยาตกรักษาส่วนร่วม ของภาคติดต่อร่องข่าย และท้องถิ่น	ส่งเสริมการทำงานให้เป็นภาพ District Health System			<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชัąนดูแลติดตามองค์กร - การแบ่งปันทรัพยากร 	

ประเด็นปัญหา	มาตรการหลัก	Better Service			More Efficiency
		Faster	Safer	คุณภาพอื่นๆ ด้วย	
4. ความไม้อดัดแผล ระยะเวลารอคอยใน โรงพยาบาลแม่ข่าย	- พัฒนาการเก็บข้อมูล ระดับอีกรอ - พัฒนาการเรียนรู้ตาม บริบทของพื้นที่โดยใช้ หลักเวชศาสตร์ครอบคลุม มาเพิ่มประสิทธิภาพ	- จัดทำพัฒนาการ เบื้องต้นที่ปรึกษา - ฝึกอบรมประจำครอบคลุม ด้วยศูนย์ภาษาชนชาติ - บริการส่งเสริมสุขภาพ และบริการบันทึกฐาน ครอบคลุม	- จัดบริการตาม มาตรฐานการกิจหน้าที่/ CPG - Self Care	- จัดบริการตาม มาตรฐานที่บูรณาการเดียวกัน ทั้งเครือข่าย / จังหวัด	- ปลดภาระรัฐบาล โดยการพัฒนา มาตรฐานที่ปรึกษา และการทำงาน การทำงาน - การดำเนินงาน ในรูปแบบเครือข่าย มีประสิทธิภาพ
5. บริการชั่นสูตร สถาบันสุขภาพ การให้บริการทาง ห้องปฏิบัติการยัง ไม่ได้ตามมาตรฐาน สถานบริการไม่ต่อชั้น ระดับ (อยู่ลำดับต้น ทรัพยากรและคุณภาพ ด้านวิชาชีพเทคนิค การแพทย์)	- พัฒนาศักยภาพการให้ บริการทางห้องปฏิบัติ การในแต่ละระดับ A, S, M1, M2, F1 - F2	- ลดการเหลือด้านการ รอจ่ายเต็ม - ลดการเหลือด้านการรับรอง ตามมาตรฐานทางนิติ การแพทย์	- ห้องปฏิบัติการทาง การแพทย์ทุกระดับใน เครือข่ายผ่านการรับรอง ตามมาตรฐานทางนิติ การแพทย์	- การตกลงราคา, สเปรราค่าร่วมสุด วิทยาศาสตร์ระดับ จังหวัดและระดับ เครือข่าย	

ประเด็นปัญหา	มาตรการหลัก	Better Service			More Efficiency
		Faster	Safer	คุณภาพอื่นๆ ด้วย	
- การให้บริการทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ยังไม่ครอบคลุมทุก ศรีษะ/รพ.สต. ในการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ยังพื้นฐานมาก แม่นะ รพ.สต.	- พัฒนาศักยภาพของศรีษะ/รพ.สต. ในการตรวจวินิจฉัยที่ ผลการตรวจวินิจฉัยที่ ตรวจทางห้องปฏิบัติการ ยังพื้นฐานมาก	- ลดระยะเวลาการรอคอย ผลการตรวจวินิจฉัยที่ ตรวจในศรีษะ/รพ.สต. อย่างถูกต้องเหมาะสม	- ฝึกอบรมศุลกากร การแก้ไขและส่งสิ่งของ ตรวจในศรีษะ/รพ.สต. อย่างถูกต้องเหมาะสม	- ฝึกอบรมศุลกากร แก้ไขและส่งต่อ (Out lab)	การตรวจสอบ สำหรับ ตรวจในศรีษะ/รพ.สต.
6. รพ. ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ HA ทุกแห่งเนื่องจากมีจำนวนมาก	- พัฒนาหน่วยบริการ ทุกแห่งให้เป็นมาตรฐานคุณภาพ รพ. ผ่านเกณฑ์ HA	- หน่วยบริการจัดบริการ ในระดับต่างๆ ที่ เหมาะสมกับการรองรับ ผู้ป่วยให้เกิดคุณภาพ มาตรฐาน	- จัดบริการและสนับสนุน ทั้งด้านส่งเสริม ป้องกันโรค การรักษา และฟื้นฟูสภาพแบบ องค์รวม	- ประชานาถ่องถ่าย ดำเนินมิตรสตร์ จิตวิทยา และด้านมนตรชัก្រី ជิ่ง - เพิ่มศักยภาพการพัฒนา	- ต้นทุนของประชาชน
7. กระบวนการพัฒนา ประเมินคุณภาพ PCA ยังดำเนินการอยู่ใน ปีที่ 1 ทุกแห่ง ใน ปี 2556	- พัฒนาหน่วยบริการ ประเมินคุณภาพให้เป็น ตามเกณฑ์คุณภาพ ปีที่ 1 ทุกแห่ง ใน ปี 2556	- ผู้ป่วยได้รับบริการได้ รวดเร็วและสะดวก	- หน่วยบริการได้ คุณภาพมาตรฐาน - ฝึกอบรมศุลกากร ครอบคลุม ทั่วถึงตาม เกณฑ์มาตรฐาน	- บำรุงรักษาเพียง ครัวเรือน ให้บริการต่อไปอยู่ประจำ แม่ให้บริการตามหลัก เวชศาสตร์ครอบคลุม โดยศูนย์สุขภาพชุมชน	- ต้นทุนของประชาชน ในการร่วมรับบริการ ศุลกาเพดเดจ

บทที่ 2

แนวการจัดบริการ

การจัดบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานครอบคลุมกระบวนการบริการสุขภาพ 4 มิติ ประชาชนเข้าถึงบริการได้ง่าย สะดวก มีการให้บริการแบบผสมผสาน ทั้งในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ มีการให้บริการต่อเนื่อง ดูแลผู้ป่วยตั้งแต่ก่อนการเจ็บป่วย ขณะเจ็บป่วย จนถึงหลังเจ็บป่วย ดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม มีการประสานเชื่อมโยง ดูแลผู้รับบริการให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ มีระบบส่งต่อผู้ป่วย เน้นการดูแลเชิงสังคม โดยครอบคลุมทุกกลุ่มดังนี้

- กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
- กลุ่มเสี่ยงตามวัย : เด็กเล็กแรกเกิดถึง 5 ปี หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ
- กลุ่มผู้พิการ
- กลุ่มผู้ป่วยจิตเวช
- กลุ่มผู้ป่วยระยะสุดท้าย

หน่วยจัดบริการสุขภาพแบบองค์รวม แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ระดับปฐมภูมิ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ
 - 1.1 ระดับปฐมภูมิเขตเมือง ได้แก่ ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานเวชกรรมโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป
 - 1.2 ระดับปฐมภูมิเขตชนบท ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. ระดับทุติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน

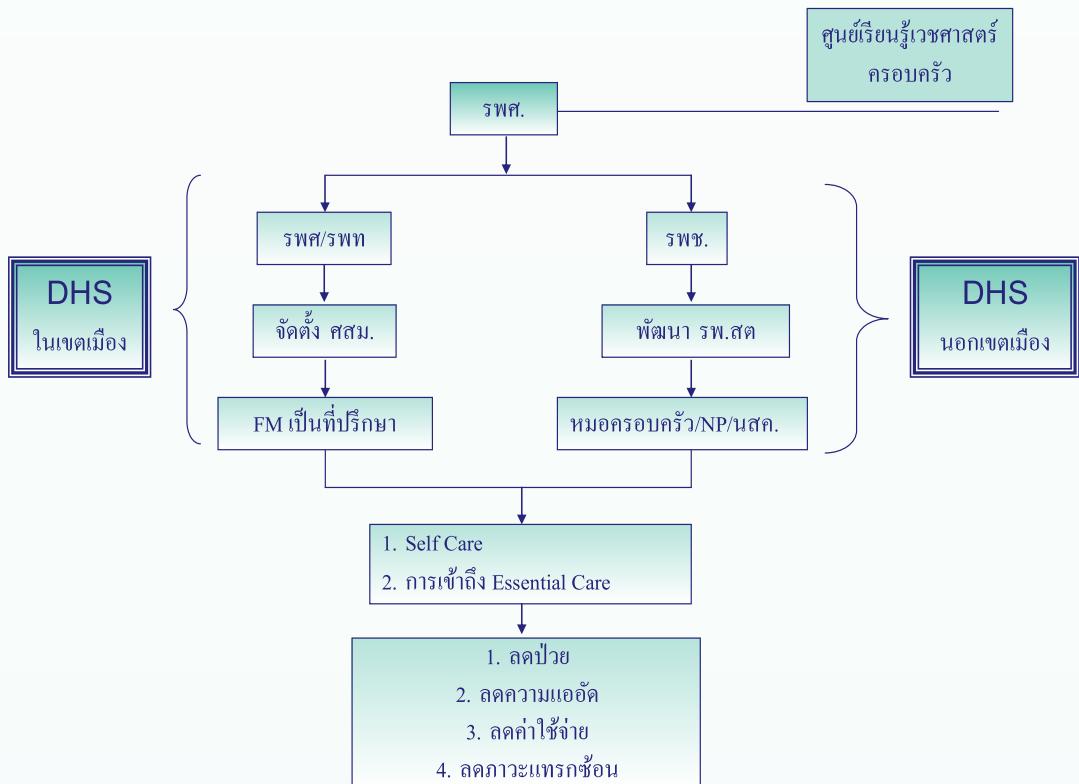
ระดับปฐมภูมิ		ระดับทุติยภูมิ
เขตเมือง	เขตชนบท	โรงพยาบาลชุมชน
ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
<ul style="list-style-type: none"> - จัดบริการตามหลักแบบเวชศาสตร์ครอบครัว - จัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค - จัดบริการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค้นหากลุ่มเสี่ยงตามกลุ่มวัย/ผู้ด้อยโอกาส - จัดบริการส่งเสริมสุขภาพ/ป้องกันโรคตามกลุ่มวัย - จัดบริการรักษาโรคง่ายๆ ในห้องฉิน 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการดูแลรักษาผู้ป่วย - มีระบบสนับสนุนในการดูแลต่อเนื่องในชุมชน - ให้คำแนะนำ/เป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยบริการ

ระดับปฐมภูมิ		ระดับทุติยภูมิ
เขตเมือง	เขตชนบท	โรงพยาบาลชุมชน
ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
<ul style="list-style-type: none"> - จัดบริการผู้ป่วยโรคเรื้อรังแบบเบ็ดเสร็จ ส่งเสริมให้ผู้ป่วยและญาติสามารถแล遁เองได้ - จัดบริการ Home visit , Home Health Care & Home ward - การให้คำปรึกษา - การจัดบริการเชิงรุก 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดบริการพื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยที่ต้องการความต่อเนื่อง - จัดบริการ Home visit , Home Health Care & Home ward - การให้คำปรึกษา - การจัดบริการเชิงรุก 	<ul style="list-style-type: none"> ปฐมภูมิเมื่อมีปัญหาในการดูแลประชาชนในพื้นที่ - ระบบติดตามการรักษา

มิติความสัมพันธ์การจัดบริการสุขภาพกับระบบสุขภาพระดับอำเภอ (District Health System)

การจัดระบบบริการสุขภาพในภาพรวมของอำเภอให้มีศักยภาพ สอดคล้องกับความจำเป็น หรือความต้องการและสภาพปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายแบบบูรณาการและในการจัดระบบการให้บริการต้องคำนึงถึงศักยภาพการให้บริการของหน่วยบริการแต่ละระดับ โดยการหาแนวทางจัดการร่วมกันในการจัดการปัญหาและอุปสรรคในรูปคณะกรรมการบริหารเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอ (District Health Team) ที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันและเชื่อมประสานงานกัน วางแผนครอบครองการดำเนินงานรวมถึงการวางแผนอย่างมากของการพัฒนาบริการสุขภาพระดับอำเภอที่เหมาะสมกับบริบท ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ตัวแทนจากภาคประชาชน, ตัวแทนจากผู้ให้บริการ (โรงพยาบาล, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ, รพ.สต.) อาย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน และไร้รอยต่อระหว่างสถานบริการระดับต่างๆ ผลลัพธ์ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Quality of Life) และมีความสุข (Happiness)

ภาพแสดงความเชื่อมโยงการจัดบริการสุขภาพองค์รวม

2.1 การจัดบริการแบบเวชศาสตร์ครอบครัว

ขอบเขตการให้บริการครอบคลุมทั้งเชิงรับและเชิงรุกผู้ให้บริการต้องคำนึงถึงรูปแบบการให้บริการที่ประกอบด้วย การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (Acute) การเข้าใจภูมิหลังของผู้รับบริการ (Psychosocial) การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (Promotion & Prevention) และความต่อเนื่อง (Continuity)

ลักษณะการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1. การบริการในโรงพยาบาล ได้แก่

- 1.1 การให้บริการตามหลักเวชศาสตร์ครอบครัวโดยให้บริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิ แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน (patient center family and community oriented care) เน้นความรับผิดชอบ ด้านการรักษาพยาบาลการเจ็บป่วย การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสุขภาพอย่างต่อเนื่อง (comprehensive and continuity care) ผสมผสาน (integrated care) ด้วยแนวคิดแบบองค์รวม (holistic care)

เช่น การเยี่ยมบ้านต่อเนื่อง การเยี่ยมมารดาและทารก การฟื้นฟูสภาพ การช่วยลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรค ซึ่งข้อนี้ในผู้ป่วยเรื้อรัง เช่น ลด หรือ คงดูหนึ่งและสรุรา การดูแลระยะยาว (long term care) และการดูแลระยะสุดท้าย (palliative care) เป็นต้น

1.2 การให้บริการด้านส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคประกอบด้วย การให้บริการในคลินิกฝากรรภ คลินิกสุขภาพเด็กดี คลินิก Love Care คลินิกให้คำปรึกษา บริการช่วยดูหนึ่งและสรุรา คลินิกวางแผนครอบครัว คลินิกตรวจสุขภาพคัดกรอง เป็นต้น

1.3 การให้บริการด้านบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ ประกอบด้วย การให้บริการในคลินิกบำบัด ยาเสพติด เช่น ยาบ้า บุหรี่ และสรุรา คลินิกวัณโรค คลินิก ARV กลุ่มผู้รับบริการได้แก่ ผู้ป่วยยาเสพติด ผู้ติดเหล้า ผู้ติดบุหรี่ ผู้ป่วยวัณโรค ผู้ป่วยเอดส์

1.4 การให้บริการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังแบบบูรณาการ โดยจัดบริการเป็นคลินิกโรคเรื้อรังให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร มีเป้าหมายในการลดความแออัด ลดภาวะแทรกซ้อน ส่งเสริมให้ผู้ป่วยและญาติสามารถดูแลตนเองได้

2. การบริการในชุมชน ได้แก่ การบริการเยี่ยมบ้าน (Home Visit & Home Health Care) การตรวจสุขภาพคัดกรองโรคโดยเฉพาะกลุ่มโรคเรื้อรัง การให้ความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ เช่น งานอนามัยโรงเรียน งานอาชีวอนามัย เป็นต้น

การจัดบริการแบบเวชศาสตร์ครอบครัว	ระดับตติยภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
การจัดบริการแบบเวชศาสตร์ครอบครัว	/	/	/
1.1 ด้านการรักษาพยาบาล			
- การให้บริการผู้ป่วยโรคเรื้อรังแบบบูรณาการ	/	/	/
- การบริการรักษาอย่างต่อเนื่อง	/	/	/
- การดูแลระยะยาว	/	/	/
- การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย	/	/	/
- การดูแลผู้สูงอายุ	/	/	/

การจัดบริการแบบเวชศาสตร์ครอบครัว	ระดับตติยภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
1.2 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ - การให้บริการในคลินิกส่งเสริมสุขภาพต่างๆ เช่น คลินิก ฝากครรภ์ คลินิกสุขภาพเด็ก คลินิกให้คำปรึกษา คลินิก ตรวจสุขภาพคัดกรองโรค คลินิกวางแผนครอบครัว คลินิกปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	/	/	/
1.3 ด้านการบำบัด พื้นฟูสุขภาพและควบคุมโรค - ให้บริการในคลินิกพิเศษต่างๆ เช่น คลินิกบำบัดยาเสพติด เลิกบุหรี่ สุรา คลินิกวัณโรค คลินิกผู้ติดเชื้อเออดส์	/	/	-
1.4 ด้านการบริการในชุมชน - การให้บริการเยี่ยมบ้าน - อนามัยโรงเรียน - อาชีวอนามัย	/	/	/

2.2 งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน

การให้บริการแก่ชุมชนทางด้านการส่งเสริมภาวะสุขภาพจิตในบุคคลทั่วไป การส่งเสริมภาวะสุขภาพจิต และการป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวชในบุคคลกลุ่มเสี่ยง การรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย จิตเวชในชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

กลุ่มตามวัย (วัยเด็ก วัยเรียนและวัยรุ่น วัยทำงาน วัยสูงอายุ)

ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มผู้ป่วยทางจิต

ลักษณะการดำเนินงาน

งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน	ระดับตติยภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
1. การตรวจวินิจฉัยและการบำบัดรักษา / เฝ้าระวัง <ul style="list-style-type: none"> - มีการคัดกรองด้วยอนามัย 55 จัดบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ในศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก การกระตุนพัฒนาการเด็กด้วย TDSI 70 ข้อ ในคลินิกสุขภาพเด็กที่มีคุณภาพมาตรฐาน (Well baby clinic / Well child clinic) 	/	/	-
- มีการวินิจฉัย common disease ได้ทั้ง 10 โรค คือ จิตเภท วิตกกังวล โรคซึมเศร้า ภาวะปัญญาอ่อน ภาวะอหิสติก โรคสมาธิสั้น (ADHD) ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) Dementia, Alcohol dependence disorder และ Substance used disorder ให้การบำบัดรักษาตามมาตรฐาน และบริบทของโรงพยาบาล รวมทั้งให้การรักษาแบบเบื้องต้น แบบผู้ป่วยในได้	/	/	-
- ให้การวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วยนิติจิตเวช/ผู้ป่วยตามมาตรฐาน 22 แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เป็นต้นกรณีที่ ผู้ป่วยมีภาวะก้าวร้าวหรือไม่ร่วมมือในการบำบัดรักษา	/	/	-
- ระบุและจำแนกผู้ป่วยจิตเวชออกจากผู้ป่วยโรคอื่นๆ ได้ แต่ไม่ สามารถวินิจฉัยได้ในระดับ ICD หรือ DSM	/	/	-
- คัดกรอง ส่งต่ออย่างเหมาะสมและติดตามดูแลเมื่อผู้ป่วยกลับมา อยู่ในชุมชน รวมถึงให้การส่งเสริมป้องกันและเฝ้าระวังด้าน สุขภาพจิตในชุมชน	/	/	/

งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน	ระดับติดภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
- คัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า และสามารถถ่ายทอดระบบคัดกรองและส่งต่อสู่ระดับชุมชน	/	/	/
- ร่วมติดตามผู้ป่วยที่ได้รับการส่งกลับมาดูแลในพื้นที่	/	/	/
- คัดกรอง ส่งต่อและติดตามดูแลผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตได้อย่างเหมาะสม	/	/	/
- คัดกรองผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนของตนเองได้	/	/	/
- ให้คำแนะนำและติดตามกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาพัฒนาการล่าช้า	/	/	/
2. การให้การดูแลทางสังคมและจิตใจแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มวัยรุ่น/วัยทำงาน/วัยสูงอายุ			
- จัด Psychosocial clinic ที่ได้มาตรฐาน	/	/	-
- มีผู้รับผิดชอบการให้การดูแลทางสังคมและจิตใจ	/	/	-
- สาขาวิชาชีพสามารถบูรณาการงานการดูแลทางสังคมและจิตใจให้เข้าไปอยู่ในงานประจำของงานบริการทุกส่วนของโรงพยาบาล	/	/	-
- จัดระบบการให้การดูแลทางสังคมและจิตใจในโรงพยาบาล	/	/	-
- บูรณาการงานการดูแลทางสังคมและจิตใจให้เข้าไปอยู่ในงานประจำของงานบริการทุกส่วนของหน่วยบริการ	/	/	/
- พัฒนาระบบดูแลทางสังคมและจิตใจในศูนย์พึงได้ (OSCC) เพื่อให้การช่วยเหลือแก่สตรี/เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรง ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่ถูกทอดทิ้ง	/	-	-
- ระบบการบริการที่เชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับสถานบริการสาธารณสุขในอำเภอ (One Clinic One School : OCOS)	/	-	-
- การดูแลทางสังคมจิตใจและการบริการให้คำปรึกษาแก่วัยเรียน/วัยรุ่น/วัยทำงาน/วัยสูงอายุ/ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหาท้องไม่พร้อม ปัญหาครอบครัว ภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ญาติผู้ป่วยสมองเสื่อม เป็นต้น	/	/	/
3. ด้านการส่งเสริม ป้องกัน			
- วางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตเด็ก/วัยรุ่น/วัยทำงาน/ผู้สูงอายุ/ผู้ด้อยโอกาสร่วมกับชุมชน	/	/	/

งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน	ระดับติดภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
- จัดการงานส่งเสริม ป้องกันด้านสุขภาพจิตให้แก่ผู้ป่วยจิตเวช/ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง/กลุ่มผู้พิการ/กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และญาติผู้ป่วย	/	/	/
- จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการในเด็กปกติและกลุ่มเสี่ยง	/	/	/
- ส่งเสริมให้มีศูนย์เด็กเล็กในสถานประกอบการ	-	-	/
- พัฒนาโรงเรียนพ่อแม่ หรือศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน	-	-	/
- การจัดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับครอบครัวและวัยรุ่น	-	-	/
4. ระบบยาจิตเวช			
- มียาจิตเวชที่จำเป็นใช้สำหรับบริการผู้ป่วยทั้งในโรงพยาบาลและ สนับสนุนหน่วยงานอื่นที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบ	/	/	-
- มีระบบควบคุมความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการจัดเก็บ การ กระจายยาและการส่งมอบยาให้กับผู้ป่วยจิตเวช	/	/	-
- เกสัชกรที่รับผิดชอบ พยาบาล แพทย์มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ ยาจิตเวช สามารถให้การดูแล บำบัดรักษา และติดตามการใช้ ยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้คำแนะนำปรึกษาหรือเป็นพี่เลี้ยง ให้กับบุคลากรในหน่วยงานอื่นๆ ได้	/	/	-
- มีการบันทึกเกี่ยวกับการใช้ยาจิตเวช การวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นอันมีสาเหตุเกี่ยวเนื่องจากการใช้ยาจิตเวช	/	/	-
- มีระบบเฝ้าระวัง ติดตามดูแลความปลอดภัยของผู้ป่วยที่ใช้ยาจิตเวช โดยเฉพาะยากลุ่มเสี่ยงหรือการใช้ยาที่มีปัญหาอันตรายรุนแรง เมื่อใช้ร่วมกัน	/	/	-
- มีการบริหารจัดการให้มียาจิตเวชที่จำเป็นใช้สำหรับบริการผู้ป่วย ทั้งใน รพ.และสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบ เช่น รพ.สต.	/	/	-
- มีการควบคุมความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการจัดเก็บ การกระจายยา และการส่งมอบยาให้กับผู้ป่วยจิตเวชและให้ครอบคลุมถึง รพ.สต.	/	/	-
- เกสัชกรที่รับผิดชอบ พยาบาล แพทย์มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา จิตเวช สามารถให้การดูแลและติดตามการใช้ยาได้ ให้คำแนะนำ ปรึกษาแก่ผู้ป่วยหรือบุคลากรใน รพ.สต. ได้	/	/	-

งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน	ระดับติดภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
- มีกระบวนการสืบค้นประวัติการใช้ยา และส่งต่อหรือเข้ามายังข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้ยาของผู้ป่วยให้กับบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม และมีความต่อเนื่องของการรักษาทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน	/	/	-
- มีระบบเฝ้าระวัง ติดตามดูแลให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยยาจิตเวชอย่างต่อเนื่องเหมาะสมและปลอดภัย โดยเฉพาะการใช้ยากลุ่มเสี่ยงหรือการใช้ยาที่มีปัญหาอันตร��ิยามื่อใช้ร่วมกัน รุนแรง	/	/	-
- มีการกำหนดตัวชี้วัดของการดำเนินงานโดยเฉพาะตัวชี้วัดด้านความปลอดภัย	/	/	-
- มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประมวลผลและนำไปสู่การพัฒนา	/	/	-
- ติดต่อประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยได้รับยาต่อเนื่อง	-	-	/
- ติดตามการใช้ยาของผู้ป่วยเพื่อลดความคลาดเคลื่อนทางยา	-	-	/
- รู้อาการสำคัญที่ต้องเฝ้าระวังในผู้ป่วยที่ใช้ยาจิตเวชและมีแนวทางจัดการเบื้องต้น	-	-	/
- ให้ความรู้ คำแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับการใช้ยาจิตเวช	-	-	/
- สนับสนุนให้ญาติเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลการใช้ยาของผู้ป่วย	-	-	/
- ช่วยให้ผู้ป่วยหรือญาติเกิดความตระหนักรถึงความจำเป็นในการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง	-	-	/
- ติดตามเยี่ยมบ้านเป็นระยะ	/	/	/
- มีข้อมูลผู้ป่วยที่ใช้ยาจิตเวชในเขตรับผิดชอบ	/	/	/
- ส่งต่อข้อมูลสำคัญด้านยาระหว่าง รพ.สต. กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลรักษาผู้ป่วย	/	/	/

งานสุขภาพจิต และสุขภาพจิตชุมชน	ระดับติดภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
5. ด้านการส่งต่อ			
- รับและส่งต่อผู้ป่วยโดยการสื่อสารปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยรวมทั้งส่งต่อข้อมูลที่จำเป็นให้แก่ รพศ./รพท./รพช. ศสม./รพ.สต.	/	/	/
- ส่งตอผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อน	/	/	/
6. ด้านการติดตามดูแล			
- มีระบบฐานข้อมูลผู้ป่วยจิตเวช	/	/	/
- มีการจัดระบบการติดตามดูแลผู้ป่วยจิตเวชทั้งที่คลินิกจิตเวชของโรงพยาบาลและติดตามไปในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	/	/	/
- สร้างเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยจิตเวชตามบริบทและความต้องการของประชาชนในพื้นที่	/	/	/
- ประสานงานกับเครือข่ายในระบบสาธารณสุขอย่างเป็นระบบในการดูแลผู้ป่วยนิติจิตเวช	/	/	-
- ประสานงานกับเครือข่ายนอกรอบระบบสาธารณสุขอย่างเป็นระบบในการดูแลผู้ป่วยนิติจิตเวช เช่น อบต. ตำรวจ	/	/	/
- พื้นฟูหลังการบำบัดรักษาโดยมีภาคประชาชน หน่วยงานอื่นๆ ทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุขเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับนโยบายโดยเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับชุมชนไปจนถึงระดับพวงบริการ	/	/	/
- ติดตามดูแลผู้ป่วยที่คลินิกจิตเวชของโรงพยาบาล	/	/	-
- จัดระบบการติดตามดูแลผู้ป่วยที่คลินิกจิตเวชของโรงพยาบาล	/	/	-
- ติดตามผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อนในชุมชน	/	/	-
- จัดระบบการติดตามผู้ป่วยที่ชัดเจน	/	/	/
- ติดตามดูแลผู้ป่วยทุกรายในพื้นที่ที่ได้รับการร้องขอจากระดับ รพช.	/	/	/
- มีผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิต	/	/	/

2.3 งานพื้นฟูสุขภาพ

“งานพื้นฟูสุขภาพ” เป็นการทำางานแบบสาขาวิชาชีพเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมุ่งเน้นตามหลักการดูแลและฟื้นฟูด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยมีองค์ประกอบงานที่สำคัญ 4 ด้าน ซึ่งต้องทำงานแบบผสมผสานเพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์แก่ผู้รับบริการ ได้แก่ คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อความพิการ ญาติ ผู้ดูแล รวมถึงประชาชนในชุมชน ทั้งนี้งานพื้นฟูสุขภาพมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. การบริการด้านกายภาพบำบัด

ลักษณะการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1.1 การรักษาพยาบาล ให้การบริการด้านการบำบัดรักษาความบกพร่อง ความผิดปกติ ความเจ็บปวด และภาวะแทรกซ้อนในการเคลื่อนไหว ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างระบบกล้ามเนื้อและโครงร่าง ระบบประสาท ระบบทางเดินหายใจ หัวใจและหลอดเลือด และการพัฒนาการเคลื่อนไหวในเด็ก

1.2 การส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะผิดปกติ ของประชาชนเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีการสำรวจปัญหาหรือความต้องการของชุมชน สร้างกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ติดตามผลและประเมินผลสัมฤทธิ์

1.3 การฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย/ผู้พิการ เพื่อให้ระบบร่างกายฟื้นกลับคืนสู่สุภาพปกติให้มากที่สุด และ/หรือคงสภาพในการเคลื่อนไหวได้อย่างเต็มขีดความสามารถและลดภาวะด้อยสมรรถภาพ เน้นที่การปรับปรุงคุณภาพชีวิตในเฉพาะส่วนบุคคล หรือเข้ากลุ่มสังคมให้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการประเมินและวางแผนการฟื้นฟู ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

1.4 งานกายภาพบำบัดชุมชน ให้บริการกายภาพบำบัดในชุมชนทุกกลุ่มวัยเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพตนเองในเบื้องต้นได้ด้วยวิธีการทางกายภาพบำบัด

2. งานบริการด้านกิจกรรมบำบัด

ลักษณะการดำเนินงาน ประกอบด้วย

2.1 การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะเสี่ยง ให้บริการค้นหาและคัดกรองความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพแทรกซ้อนของบุคคลกลุ่มต่างๆ จัดกิจกรรมให้ความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพ เช่น แนะนำกิจกรรมยามว่าง สำหรับผู้สูงวัยที่ต้องพึ่งพิง หรือคนพิการ เพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจ ป้องกันภาวะซึมเศร้า แนะนำการใช้หลักการทางการยาศาสตร์ (Ergonomic) ในการปฏิบัติกิจกรรมและการทำงานอย่างปลอดภัยสำหรับบุคคลที่มีโรคเรื้อรัง แนะนำการจัดตารางกิจกรรมที่เหมาะสมกับปัจจัยทางร่างกายและจิตใจของแต่ละบุคคล เช่น การจัดการกับความล้า จัดตารางกิจกรรมในแต่ละวันสำหรับผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและผู้มีโรคเรื้อรัง

2.2 การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้บริการประเมินความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ และจัดกิจกรรมเพื่อฟื้นฟูทักษะพื้นฐานที่บกพร่องไปของบุคคลนั้น เช่น การฟื้นฟูด้านการรับรู้และความคิด ความเข้าใจ การฟื้นฟูการกลืนอาหาร การฝึกทักษะการใช้แขนและมือ การฝึกทักษะการทำกิจวัตรประจำวัน ขั้นพื้นฐาน (เช่น ล้างหน้าแปรงฟัน รับประทานอาหาร ใส่เสื้อผ้า เป็นต้น) และกิจวัตรประจำวันขั้นสูง (เช่น ทำงานบ้าน และไปซื้อของ เป็นต้น)

2.3 การจัดทำอุปกรณ์ช่วยเหลือและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ให้บริการประเมินความจำเป็น ออกแบบ และจัดทำอุปกรณ์ช่วยเหลือ/ดัดแปลงอย่างง่ายๆ เพื่อให้บุคคลสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้สะดวกและเป็นอิสระมากขึ้น และแนะนำการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและที่ทำงานที่เหมาะสม

3. การบริการด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

ลักษณะการดำเนินงาน ประกอบด้วย

3.1 การประเมินและให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ให้บริการประเมินสภาพทางร่างกายของบุคคลนั้น รวมทั้งค้นหาข้อมูลทั้งด้านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และสภาพแวดล้อมเพื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และนำอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการฟื้นฟูสภาพที่เหมาะสม เช่น รถันง คนพิการ ไม้เท้า เครื่องช่วยเดินชนิด 4 ขา เป็นต้น โดยให้คนพิการและครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือก และแนะนำวิธีการใช้งานอุปกรณ์เหล่านั้นอย่างถูกวิธีและปลอดภัย รวมถึงติดตามการใช้งานอุปกรณ์

3.2 การซ่อมแซม/ดัดแปลงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการให้บริการแก้ไข ซ่อมแซม หรือดัดแปลง อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการอย่างง่าย เช่น ขันน็อต ปรับความสูงไม้เท้า แก๊บไขเบรค เป็นต้น

3.3 การส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะทาง ให้บริการแนะนำสถานที่/หน่วยบริการที่ให้บริการอุปกรณ์เฉพาะทาง เช่น สถาบันนักพิการไฟฟ้า เครื่องช่วยฟัง อุปกรณ์เครื่องช่วยทางการเห็น เป็นต้น เพื่อให้คนพิการมีข้อมูลและสามารถเข้าถึงบริการที่จำเป็นได้

4. การบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation)

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน” หมายถึง การดำเนินกิจกรรมด้านการฟื้นฟู การพัฒนา คนพิการโดยชุมชนเป็นผู้วางแผน ดำเนินการและประเมินผลจากฐานความต้องการและเงื่อนไขภายในชุมชนนั้นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ สมาชิกในชุมชน ตลอดจนองค์กรหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและนอก ชุมชนได้ร่วมกันเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินงานทุกกิจกรรม เน้นกิจกรรมที่เป็นการดูแลแบบองค์รวมโดยใช้ ความต้องการของคนพิการและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง การดำเนินงานควรมีความยืดหยุ่น มุ่งสนับสนุนขยายงาน และกิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการที่ชุมชนปฏิบัติมาแต่เดิมเพื่อให้ระบบบริการการฟื้นฟูและป้องกันความพิการ ในชุมชนนั้นมีความเข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรม ของชุมชนนั้น และมีความเข้มข้นอย่างส่งต่อถึงระดับอำเภอ จังหวัดและประเทศอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะการดำเนินงาน ประกอบด้วย

4.1 การสำรวจ ตรวจสอบว่า คนพิการในชุมชนได้รับสิทธิต่างๆ เช่นเดียวกับที่ประชาชนทั่วไป
ที่ได้รับ และตามสิทธิเฉพาะคนพิการที่รัฐจัดหาให้ตามความจำเป็น อาจพัฒนาดำเนินการในรูปแบบของ
การสำรวจข้อมูลและประเมินหาความจำเป็น

4.3 การดูแลตามสภาพปัญหาและอาการที่พบ โดยรวบรวมข้อมูลเพื่อค้นหาปัญหาและวางแผนการช่วยเหลือเพื่อเพิ่มความสามารถของคนพิการ เช่น

4.3.1 การให้คำปรึกษาแก่คุณพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือญาติทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต

4.3.2 การให้คำแนะนำหรือให้ความรู้ตามโปรแกรมสุขภาพกายและสุขภาพจิตศึกษา

- สาเหตุ อาการของโรค อาการเตือนที่ควรมาพบแพทย์ คำแนะนำแก่ญาติหรือผู้ดูแล คนพิการเบื้องต้น เช่น การรับประทานยา ถุงขี้ข้างเคียง ข้อปฏิบัติขณะได้รับยาต่างๆ และยาจิตเวช การพักผ่อน และการออกกำลังกาย

- ทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ทักษะสังคม การปรับพฤติกรรม การดูแลทั่วไป

- การสื่อสารภายในครอบครัว การพัฒนาระบบทราบเบื้องต้น

- การให้ความรู้แก่กิจอาสาในชุมชนหรือผู้ดูแลคนพิการในชุมชนเป็นต้น

4.4 หากมีความจำเป็นทางสุขภาพ ชุมชนควรมีการประสานหรือจัดทำช่องทางให้คนพิการเข้าถึงบริการสุขภาพเหล่านั้น เช่น การประสานส่งต่อเพื่อให้คนพิการได้รับการผ่าตัดแก้ไขข้อผิดรูป การปรับเครื่องช่วยฟื้นฟู เป็นต้น

4.5 ฐานการจัดการอยู่ที่ชุมชน (ชุมชนริเริ่มและดำเนินการ) ซึ่งมีข้อดีคือ มีการตอบสนองที่รวดเร็ว มีความเข้าใจบริบทความต้องการของคนพิการ ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและสร้างองค์ความรู้ของชุมชน

4.6 มุ่งพัฒนาให้คณพิการและคนในครอบครัว มีศักยภาพในการวางแผน กำหนดเป้าหมายและจัดบริการสุขภาพอย่างกระตือรือร้น เช่น การวางแผนจัดบริการสุขภาพให้คณพิการรายบุคคล โดยควรให้คณพิการและครอบครัวมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหา ตรวจสอบว่าเป็นเรื่องจำเป็นต่อสุขภาพมากน้อยเพียงใด แล้วตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพราะคณพิการจะตระหนักว่าตนเองเท่านั้นที่จะสามารถทำให้ตนเองมีสุขภาพดีขึ้นหรือยังเป็นการเสริมพลังให้คณพิการต่อสู้เพื่อเอาชนะความพิการให้ได้ส่งผลให้มีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และสามารถพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของตนเอง

4.7 การจัดบริการสุขภาพในภาพรวมของชุมชน ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการมีบทบาทหลักในการกำหนดกิจกรรม/โครงการในชุมชน เช่น เป็นคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการ หรือมีส่วนร่วมในการประชุมต่างๆ ที่หน่วยงานในชุมชนจัดให้มีขึ้น นอกจากนี้ควรจัดให้มีกลุ่มคนพิการเน้นการมีส่วนร่วมดังนี้

- ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ทางานเลือก และตัดสินใจเลือกรูปแบบการจัดบริการ อาจจัดในรูปแบบการปรึกษาหารือ การประชุมกลุ่ม การสนทนาก่อปัญหา ไม่เป็นทางการ

- ร่วมให้บริการ เช่น “การให้คำปรึกษาฉันเพื่อน” เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถปรับตัวอยู่กับความพิการ ตลอดจนสอนเทคนิคการดูแลสุขอนามัยตนเอง เพราะมีประสบการณ์ตรงจึงเข้าถึงความคิดและจิตใจของคนพิการด้วยกันได้มากกว่า

- ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรในชุมชนที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทุนสุขภาพฯ

- ร่วมกันรับผิดชอบและแก้ไขเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

4.8 ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ที่มีความชำนาญเฉพาะด้านในการพัฒนาคนพิการและร่วมกันบูรณาการให้เกิดความเชื่อมโยงเพื่อแก้ปัญหา ความต้องการที่เกิดจากความพิการซึ่งมีหลากหลาย มีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งสิ้น มิติของชีวิตเหล่านั้นได้แก่ การศึกษา การมีที่พักอาศัย การหาเลี้ยงชีพ ศาสนา อาจใช้กองทุนสวัสดิการในพื้นที่ เช่น การออมเงินร่วมละ 1 บาทเป็นเครื่องมือในการทำงานแบบบูรณาการ

4.9 ผลลัพธ์ของการจัดบริการสุขภาพคือ คนพิการรายตัวและผู้ดูแลมีความรู้และเป็นหลักในการดูแลสุขภาพของตนเอง และสามารถเข้าถึงบริการใกล้บ้านตามความจำเป็นในค่าใช้จ่ายที่สามารถจัดการด้วยตนเองได้

งานพื้นฟูสุขภาพ	ระดับติดภูมิ ทุเดียภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
การบริการด้านกายภาพบำบัด <ul style="list-style-type: none"> 1. ประเมินสุขภาวะที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องของการเคลื่อนไหว ของร่างกายเพื่อวางแผนในการรักษาและสร้างเสริมสุขภาพ <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินรูปแบบการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ - การประเมินภาวะปวด เช่น ปวดหลัง ปวดเข่า ปวดไหล่ - ประเมินความผิดปกติทางโครงสร้างของกระดูกสันหลังและแขนขา เช่น หลัง凸 เข่าโก่ง - ประเมินพัฒนาการเด็กทางด้านการเคลื่อนไหว - ประเมินการทรงตัวและการรักษาสมดุลในประชากรทุกกลุ่มอายุ - ประเมินประสิทธิภาพปอด หัวใจ - การประเมินอุปกรณ์และเครื่องใช้ในการทำงานที่มีผลต่อภาวะสุขภาพ เช่น โต๊ะทำงาน - การประเมินกายอุปกรณ์และอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการ 	/	/	/

งานพื้นฟูสุขภาพ	ระดับติดภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
2. การรักษาทางกายภาพบำบัด			
2.1 การออกกำลังกายเพื่อรักษา <ul style="list-style-type: none"> - การจัดท่า (Positioning) - การเพิ่มกำลังของกล้ามเนื้อ - กิจกรรมเพื่อคงไว้/เพิ่มองศาของข้อ - การเพิ่มความคงทนของกล้ามเนื้อ (Endurance) - การฝึกการทรงตัว - การฝึกกิจวัตรประจำวัน - การฝึกการประสานการทำงานของร่างกาย (Coordination) - เทคนิคพิเศษในโรคเฉพาะเช่น Bobath, PNF, MRL, Gait training เป็นต้น - การฝึกการเดินและการเคลื่อนย้าย 	/	/	-
2.2 การกระตุนพัฒนาการเด็ก	/	/	-
2.3 การดึง : Traction	/	/	-
2.4 การใช้ความร้อน / ความเย็นในการรักษา <ul style="list-style-type: none"> - ความร้อนด้ัน (hot pack, paraffin) - ความร้อนลึก (SWD, Microwave) - Cold therapy 	/	/	-
2.5 การใช้คลื่นเสียงในการรักษา : Ultrasound	/	/	-
2.6 การรักษาด้วยไฟฟ้า <ul style="list-style-type: none"> - ความถี่ต่ำ : ES, TENS - ความถี่ปานกลาง : IFS 	/	/	-
2.7 การดัด การเคลื่อนยับข้อต่อ : Mobilization, Manipulation			
2.8 การรักษาด้วยการนวด			
2.9 จุ่ม/แซ่พาราฟิน			

งานพื้นฟูสุขภาพ	ระดับติดภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
2.10 อื่นๆ - การสอนการหายใจ - การจัดท่าระบบหายใจ - การเคาะปอดและสั่นปอด - การฝึกไอ - เทคนิคพิเศษ เช่น Pleurisy exs., chest mobilization	/	/	/
การบริการด้านกิจกรรมบำบัด	+/-	+/-	-
การบริการด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ - การประเมินและให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ	/	/	-
- การซ่อมแซม/ตัดแปลงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ	/	-	-
- การส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ เฉพาะทาง	/	/	/
การบริการด้านการพื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation)	/	/	/

2.4 งานการแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทย เป็นการแพทย์องค์รวมที่ดูแลสุขภาพทั้งกาย จิต สังคม และสิ่งแวดล้อม และให้การดูแลทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ ซึ่งสามารถจัดบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิแบบองค์รวมให้กับกลุ่มวัยต่างๆ กลุ่มผู้สูงวัยที่ต้องพึ่งพิง (ติดบ้านติดเตียง) กลุ่มโรคเรื้อรัง กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ป่วยทางจิต และกลุ่มผู้ป่วยระยะสุดท้ายได้อย่างเหมาะสม ด้วยการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ด้วยการแพทย์แผนไทย เป็นแนวทางเดียวกันแต่อ่าใจจะมีรายละเอียดบางประเด็น ที่มีการให้บริการเฉพาะกลุ่ม ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาวิชาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยมีแนวทางการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยการแพทย์แผนไทย ดังนี้

1. การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

ด้วยการเยี่ยมบ้านของผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาวิชาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ได้รับการอบรมหลักสูตรทางด้านการแพทย์แผนไทย เพื่อติดตามให้กำลังใจ และให้คำแนะนำแก่กลุ่มต่างๆ รวมทั้งญาติที่ดูแล ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคให้กับกลุ่มต่างๆ เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรง มีภูมิต้านทานโรคมากยิ่งขึ้น ด้วยการดูแลสุขภาพที่เรียกว่า “หลักธรรมาภัย” ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ กាយานามัย จิตตานามัย และชีวิตานามัย ดังนี้

กាយานามัย : เป็นการดูแลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับทางกาย ได้แก่

1. **การรับประทานอาหาร :** อาหารเพื่อสุขภาพ กินปลาเป็นหลักกินผักเป็นพื้น อาหารตามชาตุเจ้าเรือน ผักพื้นบ้านที่มีสรรพคุณต่างๆ เช่น ที่มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ต้านมะเร็งลดคอเลสเตอรอล ลดน้ำตาล เพิ่มภูมิคุ้มกันโรค เป็นต้น

2. **การออกกำลังกาย :** ด้วยการบริหารร่างกายด้วยท่าถ่ายดัดตน ซึ่งจะช่วยทำให้การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ข้อต่อ เส้นเอ็น ได้สะดวกขึ้น ทำให้การไหลเวียนของเลือดลมดีขึ้น

3. **การดูแลสุขภาพของร่างกายโดยทั่วไป :** เช่น การทำความสะอาดร่างกาย ซ่องปาก และฟัน เป็นต้น

จิตตานามัย : เป็นการดูแลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับทางจิตใจ อารมณ์ เช่น การทำสมาธิ การสวัสดิมนต์ การปฏิบัติธรรม เพื่อทำให้จิตใจสงบ ไม่เครียด จะทำให้ร่างกายมีภูมิต้านทานมากขึ้น

ชีวิตานามัย : เป็นการดูแลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในสายกลางด้วยการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกบ้านให้สะอาด จัดสิ่งของเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีอากาศถ่ายเทสะดวก ปลูกต้นไม้ ผักพื้นบ้าน สมุนไพร เพื่อใช้เป็นอาหารและเป็นยาในการบำบัดรักษาเบื้องต้นของครอบครัวตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ สร้างบรรยากาศที่ดีให้กับครอบครัว

2. การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ

ในกรณีที่กลุ่มต่างๆ มีการเจ็บป่วยหรือจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล สามารถให้บริการการแพทย์แผนไทยแก่กลุ่มต่างๆ เหล่านี้ได้ โดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทยหรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ได้ดังนี้

1. การใช้ยาแผนไทย
2. การนวดไทย
3. การประคบสมนูนไพร
4. การอบไอน้ำสมนูนไพร

นอกเหนือจากกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ ในชุมชนที่มีหญิงหลังคลอด ผู้ประกอบโรคศิลปะฯ สามารถให้บริการดูแลหญิงหลังคลอดด้วยการแพทย์แผนไทย เช่น การทับหม้อเกลือ การนวดไทย การประคบสมนูนไพร และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของหญิงหลังคลอดและการบริบาลทารก

งานการแพทย์แผนไทย	ระดับตติภูมิ ทุติภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
การให้บริการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพด้วยการแพทย์แผนไทย <ul style="list-style-type: none"> - มีระบบการตรวจวินิจฉัยสิ่งการรักษา โดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ 	/	/	/
- การนวดไทย	/	/	/
- การอบไอน้ำสมนูนไพร	/	/	/
- การประคบสมนูนไพร	/	/	/
- การฟื้นฟูมารดาหลังคลอดด้วยการทับหม้อเกลือ	/	/	/
- จัดบริการเภสัชกรรมไทย ยาไทย และสมนูนไพร	/	/	/
การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค			
<ul style="list-style-type: none"> - การให้ความรู้คำแนะนำ สาธิต สอน แสดง ด้านการแพทย์แผนไทย เช่น เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารตามธาตุ ผักพื้นบ้าน เป็นต้น 	/	/	/
- การจัดกิจกรรม การบริหารร่างกายด้วยท่าถูกต้อง นั่งสมาธิ เป็นต้น	/	/	/
- เมยแพร่ ฝึกอบรม รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และภูมิปัญญาการดูแลสุขภาพ	/	/	/

งานการแพทย์แผนไทย	ระดับตติยภูมิ ทุติยภูมิ	ศสม.	รพ.สต.
การทำงานเชิงรุกในชุมชน			
- การดูแลสุขภาพอนามัยของกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น ผู้ป่วยอัมพฤกษ์อัมพาต ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุ เป็นต้น	/	/	/
- การทำงานเชื่อมโยงกับหมอพื้นบ้าน, อสม. เป็นต้น	/	/	/
- การสำรวจรวมข้อมูลสมมุนไพร 捺รับตำรา และเครือข่ายบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยในชุมชน	/	/	/

บทที่ 3

การติดตาม ประเมินผล ในระดับจังหวัด เขตสุขภาพ กระทรวง

เนื่องจากการดำเนินงานจำเป็นต้องมีการประเมิน และติดตามเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดการกระตุ้น และ เป็นกำลังใจต้องผู้ปฏิบัติงาน ฉะนั้น การประเมินผลการดำเนินงาน Service Plan แบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะแรก กายใน เม hairyn 56

1. ประเมินด้านโครงสร้าง และแผนงาน

- มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ระดับเขต และจังหวัด
- มีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด องค์ประกอบของคณะกรรมการ
 - ผู้บริหารในระดับจังหวัด
 - ผู้เชี่ยวชาญ ระดับหน่วยบริการระดับ A, S
 - แพทย์ และ สหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับของหน่วยบริการ
- มีแผนดำเนินงานระดับเขต ระดับจังหวัด (Action Plan) องค์ประกอบของแผน
 - กำหนดกิจกรรม ที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของแต่ละสาขา
 - กำหนดหน่วยบริการที่ต้องเพิ่มศักยภาพในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน
 - มีภาพของการช่วยเหลือและ Share Resource

2. การดำเนินกิจกรรมบริการที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือแนวทางการดำเนินงานเล่มนี้ สามารถประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของปัญหาในพื้นที่ได้ตามความเหมาะสม

3. ด้านการ Share Resource ในแต่ละระดับของเขตสุขภาพ รวมถึงหน่วยงานส่วนภูมิภาคของกรมต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงอื่นๆ หรือภาคเอกชน

ระยะ 6 เดือน (เม hairyn – กันยา hairyn) ปี 2556 และต่อไปจนถึงปี 2560

ประเมินตามเป้าหมาย 5 ประเด็นหลัก (ลดป่วย ลดตาย ลดระยะเวลาอคงอย ลดค่าใช้จ่าย การบริการที่ได้มาตรฐาน) ใช้ข้อมูลส่วนหนึ่งจากการสำรวจประจำ เช่น ข้อมูล 12 แฟ้ม 41 แฟ้ม ในการประเมิน และส่วนหนึ่งจากการสำรวจ (Survey) ซึ่งกำหนดเป้าหมายแต่ละระดับ ดังนี้

ເປົ້າໝາຍຮະດັບກະທຽວ

1. มีศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองครอบคลุมประชากรในเขตเมือง ร้อยละ 70
 2. ผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลไม่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 30
 3. เพิ่มการเข้าถึงบริการของกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่มครอบคลุม 4 มิติ ร้อยละ 80

เป้าหมายระดับเขตสหភาณ

1. มีแผนพัฒนาสุขภาพสาขาปฐมภูมิ ทุติยภูมิและสุขภาพองค์รวม จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในภาพเขตสุขภาพ
 2. มีศูนย์ข้อมูลด้านสุขภาพ(Data center) ที่เป็นฐานข้อมูลเดียวกันทั้งเขตสุขภาพที่ครอบคลุมพร้อมนำไปใช้ประโยชน์
 3. ความครอบคลุมการค้นหากลุ่มเสี่ยงในกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่ม ร้อยละ 80
 4. ความครอบคลุมการให้บริการเยี่ยมบ้าน ในกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มป่วยครอบคลุม 4 มิติ ร้อยละ 100
 5. ผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง รายใหม่ไม่เกินร้อยละ 10
 6. จำนวนผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนรายใหม่ลดลงร้อยละ 10
 7. หญิงตั้งครรภ์ทุกรายได้รับการคัดกรองภาวะเสี่ยงและเยี่ยมบ้านตามเกณฑ์ทุกราย
 8. อัตราการเกิดโรคในกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่มลดลง ร้อยละ 10

เป้าหมายระดับจังหวัด

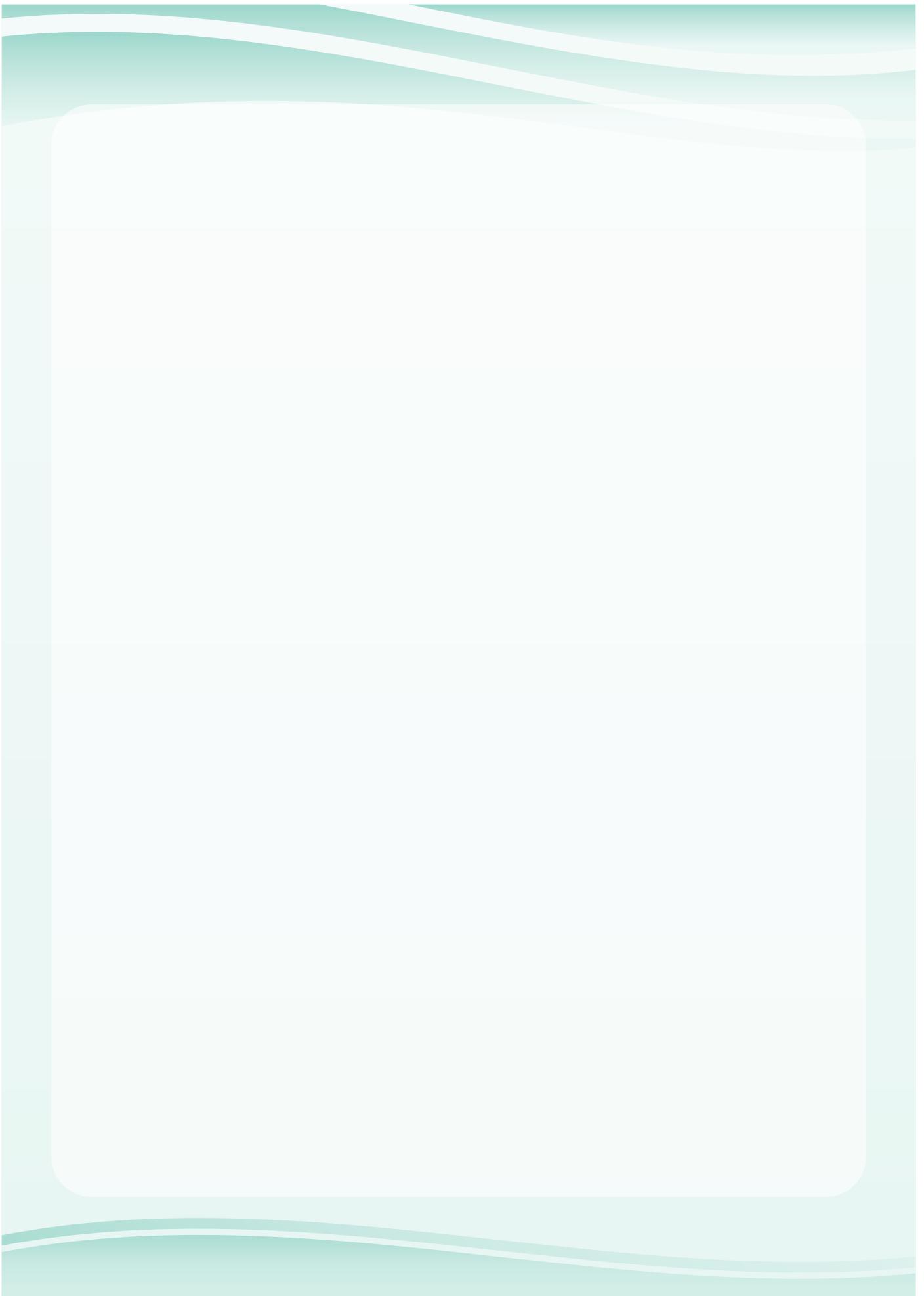
1. มีแผนพัฒนาสุขภาพสาขาปฐมภูมิ ทุติยภูมิและสุขภาพองค์รวม จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในภาพจังหวัด
 2. มีศูนย์ข้อมูลด้านสุขภาพ(Data center) ที่ครบถ้วนพร้อมนำไปใช้ประโยชน์
 3. มีศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง ในเขตเมือง/ชุมชนหนาแน่นที่มีประชากรไม่เกิน 30,000 คน ต่อ 1 แห่ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
 4. มีการจัดบริการสุขภาพตามหลักเวชศาสตร์ครอบครัวที่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง ร้อยละ 100
 5. สัดส่วนการใช้บริการของประชาชนที่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง / โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต่อโรงพยาบาลแม่ข่าย เพิ่มขึ้นร้อยละ 50
 6. อัตราความครอบคลุมของการให้บริการเยี่ยมบ้านในกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่มครอบคลุม 4 มิติ ร้อยละ 80
 7. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลตามเกณฑ์คุณภาพ ANC ครอบคลุม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
 8. เด็กทารกแรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปีได้รับบริการดูแลตามเกณฑ์คุณภาพ WCC ครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

9. ຜູ້ສູງອາຍຸ ຜູ້ພິກາຣ ໄດ້ຮັບການພື້ນາທັກະທາງກາຍແລະໃຈ ໄນເນື້ອຍກວ່າຮ້ອຍລະ 80
10. ຜູ້ປ່ວຍຮະຍະສຸດທ້າຍ ໄດ້ຮັບການດູແລແບບປະຕັບປະຄອງທີ່ບ້ານຄຽບຄຸມທັງ 4 ມິດີ ຮ້ອຍລະ 80
11. ຜູ້ປ່ວຍໂຮກໝຶ່ມເຫຼົ້າເຂົ້າສົ່ງບົຣິກາຣ ມາກກວ່າຫົ່ວ່າເຖິງກັບ 31
12. ຜູ້ປ່ວຍເບາຫວານ/ຄວາມດັ່ນໂລທີຕູ້ສູງ ໄດ້ຮັບການດູແລຮັກຊາຍ່າງຕ່ອນເນື່ອງຄຽບຄຸມຮ້ອຍລະ 100

เอกสารอ้างอิง

1. อีระพงษ์ แก้วหาวงศ์. การพัฒนาสุขภาพเพื่อมวลชน .ขอนแก่น : โรงพยาบาลจุฬาภรณ์มหาวิทยา, 2534.
2. นงลักษณ์ พะไกยะ. กำลังคนด้านสุขภาพ : ที่เป็นมา เป็นอยู่ และจะเป็นไป. นนทบุรี : สถาบันวิจัยระบบสารสนเทศสุข, 2554.
3. วรเวศ์ สุวรรณระดา และคณะ. รายงานเบื้องต้นโครงการวิจัยระบบการดูแลระยะยาวเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อวัยสูงอายุ 2553, เอกสารอัดสำเนา.
4. สัมฤทธิ์ ศรีธำรงสวัสดิ์. ข้อเสนอการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขปฐมภูมิภายใต้กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพ : สถาบันวิจัยระบบสารสนเทศสุข, 2552.
5. สุริยะ วงศ์คงคาเทพ. ข้อเสนอต่อการพัฒนาระบบการสร้างเสริมสุขภาพของประเทศไทย, เอกสารอัดสำเนา
6. สุพัตรา ศรีวนิชชากร. ปัจจัยผลักดันระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจากสถานการณ์และการพัฒนาหน่วยบริการปฐมภูมิ. นนทบุรี : สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย, 2551.
7. สุพัตรา ศรีวนิชชกร. สถานการณ์ระบบบริการปฐมภูมิในประเทศไทย ปี 2553. นครปฐม : สำนักงานวิจัยและพัฒนาสุขภาพชุมชน 2554.
8. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (สำหรับเจ้าหน้าที่) 2554, เอกสารอัดสำเนา.
9. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. รายงานการสาธารณสุขไทย 2551-2553. กระทรวงสาธารณสุข : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2554.
10. สำนักพัฒนาเครือข่ายบริการสุขภาพ. เกณฑ์คุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิและหน่วยบริการปฐมภูมิ (Primary Care Award : PCA). กรุงเทพ : โรงพยาบาลผ่านศึก, 2552.
11. http://tobt.nhs.go.th/obt/download/obt_31_jan_2555.pdf
12. http://www.mcot.net/cfcustom/cache_page/224413.html access on 3 May 2012
13. <http://www.hisro.or.th/main/modules/research/attachgovernance/164/Full-text.pdf>
14. http://www.aihd.mahidol.ac.th/sites/default/files/images/new/research/ongoing/2012/older_long_step.pdf
15. <http://www.nongricity.com/?q=node/72>

עכמרא

สำเนา^๑
คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 209 / 2555
เรื่อง การบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพ

ด้วยในปี งบประมาณ 2554 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) เพื่อตอบสนองแนวความเปลี่ยนแปลงของสังคมและประชากร ตลอดจนความต้องการด้านสุขภาพของประเทศให้ทันท่วงที่ โดยมีกรอบการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในรูปแบบเครือข่าย บริการแทนการขยายโรงพยาบาลเป็นรายแห่ง ภายใต้หลักการ “เครือข่ายบริการที่เรื่อยต่อ” เชื่อมโยงบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิเข้าด้วยกัน แต่ละเครือข่ายครอบคลุมสถานบริการภายใน 4-8 จังหวัด ดูแลประชากรประมาณ 5 ล้านคน รวมทั้งสิ้น 12 เครือข่าย และเพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และสร้างระบบบริหารจัดการที่มีเอกภาพ จึงให้

1. แบ่งพื้นที่รับผิดชอบของเครือข่ายบริการสุขภาพ ดังนี้

เครือข่าย ที่ 1 รับผิดชอบ 8 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และจังหวัดลำพูน

เครือข่าย ที่ 2 รับผิดชอบ 5 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์

เครือข่าย ที่ 3 รับผิดชอบ 5 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท พิจิตร นครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี

เครือข่าย ที่ 4 รับผิดชอบ 8 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดศรีสะเกษ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สารบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง

เครือข่าย ที่ 5 รับผิดชอบ 8 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และจังหวัดสุพรรณบุรี

เครือข่าย ที่ 6 รับผิดชอบ 8 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ยะลา และจังหวัดสมุทรปราการ

เครือข่าย ที่ 7 รับผิดชอบ 4 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด

เครือข่าย ที่ 8 รับผิดชอบ 7 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครพนม บึงกาฬ เลย ศกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี

เครือข่าย ที่ 9 รับผิดชอบ 4 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

เครือข่ายที่ 10 รับผิดชอบ 5 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดมุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ

เครือข่าย ที่ 11 รับผิดชอบ 7 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดกระปี้ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครือข่าย ที่ 12 รับผิดชอบ 7 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และจังหวัดสตูล

2. ให้มีคณะ/....

2. ให้มีคณะกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพระดับเครือข่าย และคณะกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพระดับจังหวัด โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ควรมีส่วนร่วมจากหน่วยบริการภาครัฐทุกสังกัด ทำหน้าที่ดูแลระบบบริการ การจัดสรรงบประมาณ การเงินการคลัง การส่งต่อภัยในเครือข่ายติดตาม ควบคุม กำกับ การดำเนินงานและแก้ไขปัญหา สนับสนุน การดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นต้น เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการที่มีเอกภาพ

3. ให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการประสานการบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพระดับเครือข่าย และมีหน่วยงานรับผิดชอบในการประสานการบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพระดับจังหวัด (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพ) มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบหลักและประจำทำหน้าที่ดังนี้

- จัดทำแผนพัฒนาเครือข่ายระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ได้แก่ แผนพัฒนาโครงสร้างระบบบริการ แผนสนับสนุนทรัพยากร แผนพัฒนาคุณภาพบริการ และแผนพัฒนาระบบส่งต่อ
 - วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำบันทึกความสำคัญ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพ
 - สร้างฐานข้อมูลทรัพยากรของเครือข่าย โดยจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และนำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง เช่น ข้อมูลพื้นฐานบุคลากรของโรงพยาบาลทุกระดับ เป็นต้น
 - จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อเสนอต่อผู้บริหาร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

ลงชื่อ **ไพบูลย์ วรราชิต**
(นายไพบูลย์ วรราชิต)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววรรณณ์ อ้ำช้าง)

อรุณรณ/คั้ด

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพที่สำคัญ

อ้างถึง คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 118/2556 ลงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2556 กระทรวงสาธารณสุข ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพที่สำคัญ 10 สาขา ได้แก่ 1) หัวใจและหลอดเลือด 2) มะเร็ง 3) อุบัติเหตุ 4) ทารกแรกเกิด 5) จิตเวช 6) 5 สาขاهลัก 7) บริการปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และสุขภาพองค์รวม 8) ทันตกรรม 9) ตาและไต 10) Non Communicable Disease : NCD (DM, HT, COPD, Stoke) โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกรอบการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพที่สำคัญ พร้อมทั้ง ติดตาม ควบคุม กำกับ การดำเนินการและแก้ไขปัญหาเพื่อให้การดำเนินการ เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เล่มนี้ คือ สาขา บริการปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และสุขภาพองค์รวม มีคณะกรรมการดังนี้

1. นายสุริยะ วงศ์คงคานเทพ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข	ประธาน
2. นายทวีเกียรติ บุญยิ่งศาลาเจริญ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข	รองประธาน
3. นายศุภกิจ ศิริลักษณ์	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ ด้านเวชกรรมป้องกัน	รองประธาน
4. นายสุเทพ วัชรปิยานันทน์	สาธารณสุขนิเทศก์	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการศูนย์สิรินธรเพื่อการพัฒนาสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ หรือผู้แทน		กรรมการ
6. ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพจิตสังคม	กรมสุขภาพจิต หรือผู้แทน	กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักโรคไม่ติดต่อ	กรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	กรรมการ
8. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ	กรมอนามัย หรือผู้แทน	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและ	กรรมการ
การแพทย์ทางเลือก หรือผู้แทน		
10. ผู้อำนวยการกองแบบแผน	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือผู้แทน	กรรมการ
11. นายเกรэм เวสุทธานันท์	กรมอนามัย	กรรมการ
12. นายพิเชฐ บัญญัติ	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์	กรรมการ
13. นายอภิชาต รอดสม	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี	กรรมการ
14. นายวุฒิไกร ศักดิ์สรุกานต์	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู	กรรมการ
15. นายสรพล โลยกษา	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ
16. นายอุดุง ศรีรัตนบลล์	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
17. นายอุปทิน รุ่งอุทัยศิริ	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสกลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	กรรมการ
18. นายสาธิต ทิมฆ่า	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี	กรรมการ

19. นางสมพิศ	จำปาเงิน	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
20. นายอดิสรณ์	วรรธนะศักดิ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี	กรรมการ
21. นายประสิทธิ์ชัย	มั่งจิตร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี	กรรมการ
22. นายปิติ	ทั้งไฟศาลา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม	กรรมการ
23. นายอนุโรจน์	เล็กเจริญสุข	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี	กรรมการ
24. นายณรงค์ศักดิ์	วชิรานันต์วัฒน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช	กรรมการ
25. นายธนิศ	เสริมแก้ว	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา	กรรมการ
26. นางสาวจิรวรรณ	ตนัยตั้งตระกูล	โรงพยาบาลขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
27. นายสมคิด	เพื่อนรัมย์	โรงพยาบาลท่าคันโถ จังหวัดกาฬสินธุ์	กรรมการ
28. นางลลิตยา	กองคำ	โรงพยาบาลมหาชนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา	กรรมการ
29. นางสมใจ	ลือวิเศษไพบูลย์	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประส่งค์ จังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ
30. นางอัญชลี	วิเศษชุมศิลป์	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประส่งค์ จังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ
31. นายสุรติ	ฉัตรไชยาฤกษ์	สำนักวิชาการสาธารณสุข	กรรมการ
32. นาย Jarvis วัฒน์	บุญราคัมรุหะ	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการ
33. นายธงชัย	กีรติหัตถยากร	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
34. นายรุ่งฤทธิ์	มวลประสิทธิ์พร	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
35. นางภัทรารพร	จงพิพัฒน์วนิชย์	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
36. นางเกวลิน	ชื่นเจริญสุข	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
37. นางสมสินี	เกษมศิลป์	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
38. นางสาววรรณรัณ	อ้ำช้าง	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงการแบ่งเขตสุขภาพ 12 เขตสุขภาพ

๑ บ้านตากลางวิถีธรรมชาติ สถาบันปรัชญาและศิลปะ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๑๒ ถนนสุขุมวิท ๑๐๕ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๖๐

รายงานที่ 1 แสดงงบประมาณประจำปี สถานบริการสหกิจกรรม แห่งวิทยากรรุ่นใหม่ ๑๒ เดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๕๕ (ต่อ)

การบริหารฯ 1 แห่งเดียวของประเทศไทย สถาบันบริการสหคุณภาพ ได้รับประกาศฯ 12 เดือนกรกฎาคม ปี 2555 (ต่อ)

การจัดทำรายงานที่ 1 แสดงเจ้าของมูลค่าและผู้เช่าห้อง สถานบริการสาธารณสุข แหล่งทรัพยากรสุขภาพ เบ็ดสุขภาพ 12 เขตสุขภาพ ปี 2555 (ต่อ)

๑ บ้านบึงริมแม่น้ำ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐

លេខលម្អិត	ឈ្មោះ	ការងារ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	គ្រឿងគ្រាស			ពិភពលោក (អេឡា)			ទុកធម្មានសំខាន់សំចាត់សង			ពិភពលោក (អេឡា)			ធម្មូរ (អេឡា)							
				សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ			សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ			សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ			សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ			សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ							
				សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ												
10	នកុពតា	339,575	440	56	31	35	499								6		1	78					
10	យុត្តិវិធី	539,257	650	179	29	50	701			1		1	6	1	2	2	112						
10	គ្រីមសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	1,452,411	1,507	191	55	95	1,288			1		3	2	13	3	8	254						
10	ឧបតាថរបានឯក	1,813,088	1,900	369	80	141	1,753	ទឹកបែប 1	ទឹកបែប 1	ទឹកបែប 1	ទឹកបែប 1	1	1	2	2	15	5						
10	ឧបតាថរបានឯក	372,137	280	60	23	34	429			1				6		1	78						
	រាយ	4,516,528	4,777	755	218	355	4,670	1 / 0	1 / 0	1 / 0	1 / 0	1	5	2	5	46	1	8	26	834	6		
11	ក្រសួង	432,704	575	85	34	47	497			1				6	1	3	72						
11	ថ្មីរបាយការណ៍	489,964	909	105	29	54	782	ទឹកបែប 2	ទឹកបែប 2			1	1	1	5	4		2	94				
11	គ្រប់គ្រងរបាយការណ៍	1,522,561	1,713	258	80	138	1,735	ទឹកបែប 2	ទឹកបែប 2	ទឹកបែប 2	ទឹកបែប 2	1	2	3	4	8	1	3	2	250			
11	ផែនការជាជាទុក	253,112	614	69	36	39	682					1	1	1	6	1	3	64					
11	ព្រៃន	345,067	629	122	40	43	523	ទឹកបែប 2				1	1	1	1	1	4	21					
11	ទំនាក់ទំនង	183,079	404	34	13	21	419					1			2	2		2	45				
11	ស្ថាបីរបាយការណ៍	1,000,383	1,421	243	56	122	1,534	ទឹកបែប 1	ទឹកបែប 1	ទឹកបែប 1	ទឹកបែប 1	1	1	5	12	1	6	165					
	រាយ	4,226,870	6,265	916	288	464	6,172	1 / 3	1 / 2	1 / 1	1 / 1	3	4	4	4	10	5	39	10	3	22	711	0

การบริหารฯ 1 แห่งเดียวของประเทศไทย สถาบันบริการสหคุรุกรสสุขภาพ แห่งรัฐพยาบาลสุขภาพ 12 เผชิญภัยปี 2555 (ต่อ)

ตารางที่ 2 แสดงสัดส่วนบุคลากรตามสุขภาพต่อประชากรรายเขตสุขภาพ

เขตสุขภาพ	ประชากร	จำนวนเตียง	เตียง : 10000 ประชากร.	จำนวนเตียง ขาด/เกิน	แพทย์ บุคก.	แพทย์ : บุคก.	พื้นที่แพทย์ บุคก.	แพทย์: บุคก.	เภสัชกร: บุคก.	แพทย์: บุคก.	แพทย์: บุคก.
1	5,671,371	7,529	13.28	978.06	1,204	1 : 4,365	379	1 : 13,867	626	1 : 8,396	7,945
2	3,442,845	4,670	13.56	494.27	806	1 : 4,224	220	1 : 15,475	329	1 : 10,348	4,570
3	3,016,171	3,874	12.84	650.26	567	1 : 4,994	182	1 : 15,558	292	1 : 9,697	3,709
4	4,995,085	6,435	12.88	1,057.63	958	1 : 5,235	331	1 : 15,152	436	1 : 11,503	6,678
5	5,044,058	8,456	16.76	-889.91	1,125	1 : 4,397	365	1 : 13,554	486	1 : 10,179	7,175
6	5,548,017	7,065	12.73	1,257.03	1,135	1 : 4,785	305	1 : 17,805	468	1 : 11,603	6,220
7	5,000,798	5,078	10.15	2,423.20	857	1 : 5,468	234	1 : 20,027	402	1 : 11,685	4,553
8	5,410,954	5,977	11.05	2,139.43	819	1 : 6,387	234	1 : 22,356	364	1 : 14,372	5,094
9	6,645,038	6,597	9.93	3,370.56	1,179	1 : 5,443	328	1 : 19,566	446	1 : 14,389	5,623
10	4,516,528	4,777	10.58	1,997.79	755	1 : 5,728	218	1 : 19,837	355	1 : 12,181	4,670
11	4,226,870	6,265	14.82	75.30	916	1 : 4,504	288	1 : 14,325	464	1 : 8,891	6,172
12	4,666,180	5,703	12.22	1,296.27	1,051	1 : 4,451	327	1 : 14,306	506	1 : 9,245	6,634
รวมทั้งหมด	58,183,915	72,426	12.45	14,849.87	11,372	1 : 4,955	3,411	1 : 16,519	5,174	1 : 10,891	69,043
											1 : 816

หมายเหตุ : 1. จำนวนเตียงต่อประชากร คิดจากจำนวนประชากรในเขตสุขภาพจังหวัดที่ตั้งศูนย์ในการจัดโครงสร้างการให้บริการและรายงานผลสุข ปี 2533 ในฐานะ 15 เดือน ต่อ ประจำปี
2. ฐานข้อมูลของพยาบาลสถานบริการของกระทรวงสาธารณสุข

สำนักบริหารการสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
www.phdb.moph.go.th